

Ferenc és Testvérei

A zalaegerszegi Jézus Szíve Plébánia havilapja

2018. március

200 Ft

Kornél testvér

Álom a türelemről

„De nemcsak ezzel, hanem a megpróbáltatásokkal is dicsekszünk, mivel tudjuk, hogy a megpróbáltatás munkálja ki az állhatatosságot, az állhatatosság a próbát kiállt jellemet, a próbát kiállt jellem a reményt. A remény pedig nem szégyenít meg, mert Isten szeretete kiáradt a szívünkbe a nekünk adott Szentlélek által.” (Rom 5,3-5)

„Kizárólag örömmel oka legyen, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudván, hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez!” (Jak 1,2-3)

Álom, nem illúzió. Lehet-e beszélni a kereszten függő Jézus türelméről, a nyírói előtt elnémuló Bárány állhatatosságáról? Megfogalmazódott benne, hogy nem érdemes?

Ha ugyanannak a lelkületnek kell meglennie bennünk, ami Benne volt (vö. Fil 2,5), akkor ez egy a kegyelméből valóban követhető türelem, amit az Ő türelme alapoz meg a mi számunkra.

A Római levélben, úgy rémlett, van utalás a türelemre, de úgy találtam, hogy több fordítás az állhatatosságot használja helyette. Sok szó fejezheti még persze ki ugyanannak a valóságnak más-más aspektusait, mint

például a hűség, a kitartás, a helytállás, elviselés, kivárás stb. Van szó, ami az időbeliség, van, ami a belső hozzáállás, a minőség, az érték, a támadó, a támadott szempontjait hangsúlyozza inkább. Minek is az aspektusait tulajdonképpen?

Isten örök tulajdonsága – és a tulajdonság nála önmaga – a hűség. Számos ószövetségi igehely mondja őt „könyörülőnek és hűségesnek, késedelmesnek a haragra”, aki mintegy folyton megfélekedzik Izrael hűtlenségéről, és elpártolásairól. Hűsé-

ges, és önmagát nem tagadhatja meg. Isten a türelemre többször szólít fel minket, mint képére és hasonlatosságára teremtetteket, és a Szentség törvényének parancsával is (Lev 17,1 sköv.).

Oly sokan vádolják magukat türelmetlenséggel gyónásaikban. Gyerekek, házastársak, kollégák, tanítványok, szülők miatt.

Ha Szent Pál nem ver át, a türelemnek van előzménye, és van következménye, tehát valaminek egy meghatározott szakasza. A fent idézett fordításokban Jakab próbának, Pál meg-

próbáltatásnak nevezi az előzményt. A próbatétel részét mindannyian tapasztaljuk, hiszen ez egy megelőző szint, de vajon előbbre lépünk-e egyáltalán magába a türelembe, vagy már itt megfutamodunk, és tulajdonképpen önmagunkat becsapva vádoljuk magunkat türelmetlenséggel, a hiányával annak, amibe bele sem kóstoltunk!

Hasonlít ez a bölcs ember házának alapjához: *„Ömlött a zápor, jött az áradat, feltámadtak a szelek, és nekimentek annak a háznak, de nem omlott össze, mert sziklára volt alapozva.”* (Mt 7,25) Csak a sziklára épülve lesz a próbatétel, illetve azok sorozata kipróbáltság, jellem. A remény egy kezdeti fokozata a türelem,

hiszen a remény a végső állomás ebben a megpróbáltatással kezdődő folyamatban. Fokozat abban az értelemben, mint az ember esetében: minden korszaka teljes, de tovább is kell lépnie, mégis mindenkor ember, csecsemőként, gyermekként, kamaszként, felnőtt vagy idős korában.

A remény előszobája. A reménynek, amit így határoz meg a Zsidókhöz írt levél szerzője: *„lelkünknek mintegy biztos és erős horgonya, amely behatol a szentély függönye mögé.”* (Zsid 6,19) A reményről szóló kijelentés az egyik kedvencem az Ifjúsági Katekizmusban (Youcat): *„A remény az az erő, amellyel erősen és kitartóan óhajtjuk azt,*

amiért a világon vagyunk 308.” Ehhez viszont az is kell, hogy ne jöjjünk le a keresztről (vö. Mt 27,40), és ne szálljunk szembe a gonosszal (vö. Mt 5,39).

Nos, ez volna a távlata egy századszor lejátszódó jelenetnek, egy magát az utcán földhöz vágó gyermeknek. Bármilyen hihetetlen.

Krisztus passiója elsősorban az Ő megváltó tette, ami minden más erőfeszítést lehetővé tesz számunkra, de egy olyan alaptörvény is, aminek lényege, hogy csak a legyőztetésbe előre haladva létezik valóságos győzelem. Ráadásul vesztesek nélkül, minden félre áldás árasztva.

Dsida Jenő : A tó tavaszi éneke

Be jó is volt, míg jég fődött:
csend jég alatt és jég fölött,
nagy hallgatás volt mindenütt -
Ma minden kis nesz szíven üt.

Hó- s jégtakarta volt a part
és engem is nagy jég takart,
vastag, páncélos, sűrű jég,
közömbös, mint a téli ég.

Nem bántott semmi bántalom,
nem ártott semmi ártalom
A szél a jégen elszaladt,
nem borzolt fel a jég alatt.

A kő a jégen fennakadt,
nem ütött meg a jég alatt.
Áldott, kit ily nagy csend fődött,
csend jég alatt és jég fölött.

Elment a jég jaj, mindenütt
s ma minden kis zaj szíven üt -
vagyok mezítlen kék elem
és testem-lelkem védtelen.

Belémtekint a cipruság,
borzol a szél, szomorúság,
a nap is bennem sistereg,
kővel dobál a kisgyerek.

Ma minden bennem él, mulat,
a pillanat, a hangulat
s akár hiszik, vagy nem hiszik,
minden madár belémiszik.

Fáj az eső, a szép idő,
a surranó szitakötő,
minden zavar és fölkavar
és minden csupa zúrzavar.

Ha csillagoktól csillogok,
vagy elbujtak a csillagok,
egyszerre fáj már estétájt
minden, mi sok-sok este fájt.

Ó, emberek, nem alhatok!
Fájdalmam a fájdalomatok,
itt tükrözik keresztetek,
és borzadok és reszketek.

Bocsa József Sch.P. piarista szerzetes nagyböjti lelkigyakorlata templomunkban

Kiengesztelődés, gyógyulás, szabadulás

A mai emberiség legnagyobb baja, hogy eltávolodott Istentől, és az általa adott értékrendtől. Nem ismeri a bűnt és az erényt, vagy ha ismeri is, mást tart bűnnek és érnynek, mint amit Isten. De ha Istentől eltávolodik, kizárja Istent az életéből, akkor szükségszerűen hamis fogalmai lesznek önmagáról, embertársairól és az egész világról, amelyben él, és amelyet a saját képére próbál formálni, vagy inkább kizsákmányolni. Mert Isten nélkül csak kizsákmányolni, rombolni, pusztítani tud: embertársait, önmagát, környezetét. Isten híján, önmagának lesz az istene. Mindent önmagához viszonyít, önmaga lesz a mérce, mindent a maga önző céljainak vet alá. Csakhogy így máris visszajutottunk a politeizmus világába: sok isten lesz, amelyek egymással szemben is istenként akarnak viselkedni és az erősebb érvényesíti akaratát. A mai hitetlen ember értékrendje önkéntelenül hatással van a keresztényekre is.

Lelkigyakorlatunk címe: kiengesztelődés, szabadulás, gyógyulás. A kiengesztelődés kapcsolatrendezés. A kapcsolatrendezés pedig feltételezi a kapcsolat megromlását. Az ember alapvető kapcsolatainak - Istennel, önmagával, embertársaival való kapcsolatainak a megromlását a bűn okozta. Ezért elengedhetetlen a bűn természetének a megrajzolása.

A bűnre adott megfelelő válasz a bűnbánat, a megtérés és annak megpecsételése, a keresztség. A keresztség meghosszabbítása bűnbánat szentsége, a gyónás. Ez viszont a katolikusok körében is háttérbe szorulóban, válságban van. Vannak területek, ahol már szinte teljesen elmaradt a fülbe-gyónás. Nincsenek gyónások, azokat a mise elején való bánatfelindítással helyettesítik. Másutt még megvan a gyónás, de mégsem eléggé hatékony. Miért? Mert hiányoznak belőle olyan elemek, amelyek a lényegéhez tartoznának.

Hiányos bűnvallomás

Nem történik meg a bánat megfelelő felindítása. A megbocsátás és a bocsánatkérés hiányzik. Nem

elég csak Istentől bocsánatot kérni, hanem a megbántottaktól, a sértettektől is kell. És gyónónak meg is kell bocsátania az őt bántóknak, adott esetben önmagának is.

Nem történik meg a határozott szembefordulás a bűnnel, illetve azzal, aki minden bűn mögött ott rejtőzik felbujtóként, hazugságaival, vagy egyéb módokon. Nem történik meg a gonosznak való ellene mondás abban az aprópénzre váltott formában, ahogy azt a keresztségi ígéret feltételezi.

És hiányzik belőle az atyai áldás is, amit a tékozló fiú történetében az fejez ki, hogy az Atya keblére szorítja bűnbánó gyermekét.

És nem történik meg a bűnnel ellentétes erények felé való határozott odafordulás, azok begyakorlása se.

A bűn

A Biblia gyakran, szinte minden oldalán szó van arról a valóságról, amit mi általában bűnnek szoktunk nevezni. A Biblikus Teológiai Szótár így fogalmaz a bűnről szóló szócikke bevezetőjében. Hogy megértsük, mi a bűn, az ember teremtésének a történetéből kell kiindulnunk, jóllehet a bűn szó ott még nem szerepel. A bűn bemutatásánál Biblikus Teológiai Szótár mellett másik forrásunk, amire támaszkodunk a Katolikus Egyház Katekizmusa.

A bűn mibenléte

A bűnre a keresztény hagyományban többféle meghatározás van. Ezek egymással nem ellentétesek, hanem a bűnnek más-más arculatát, vonatkozásait emelik ki.

A Katolikus Egyház Katekizmusa szerint a bűn Isten elvetése. A bűnben az ember Isten elé helyezi önmagát, és ezáltal megveti Istent. A katekizmus 399. pontja úgy fogalmaz, hogy „az ördög kísértésére az első ember olyan akart lenni „mint Isten”, de „Istennen kívül és Isten előtt, és nem Isten szerint”.

Ádám és Éva bűne lényegében engedetlenség, olyan tett, amellyel az ember szabadon szembeáll Istennel, megsértve valamelyik parancsát. Ádám és Éva saját maguk akarták meghatározni, hogy számukra mi a jó és mi a rossz. Saját magukat tekintették mértéknek, ők akartak sorsuk egyedüli urai lenni. Elutasították, hogy attól függjenek, aki teremtette őket. Ezzel kezdődött az Isten és ember kapcsolatának a megromlása.

Az Istennel való kapcsolatot utasították el. De ez nemcsak a Tőle való függés kapcsolata volt, hanem a barátság kapcsolata is. Isten az embert „saját képére és hasonlatosságára” teremtette. A régi mítoszok isteneivel ellentétben a Biblia Isten semmit sem tartott meg magának, mindent megosztott az emberrel, még a saját életét is. A Bölcsesség könyve így fogalmaz. Isten halhatatlanságra teremtette az embert, és saját lényének képmásává tette. A Sátán irigysége révén azonban a világba jött a halál, és akik vele tartanak, azok megtapasztalják. A kígyó alakját magára öltő Sátán felbujtására az első emberpár elkezdett kételkedni Istenben. Azt sugallta nekik, hogy az ember javáért adott parancs nem más, mint Isten

fortélyos csele annak érdekében, hogy kiváltságait megtartsa magának. Dehogyan haltok meg! Csak tudja az Isten, hogy azon a napon, amelyen arról esztek, megnyílik szemetek, és olyanokká lesztek, mint az istenek: tudtok jót és rosszat. Nem bízunk egy olyan istenben, aki az ördög megtévesztése folytán vetélytársuk lehet.

Ezáltal megromlott az embernek az Istenről alkotott fogalma is. A teljesen tökéletes, önzetlen, szerető Istent egy olyan lény fogalmával helyettesítették, aki haszonleső, aki azzal van elfoglalva, hogy megvédje magát a teremtményeitől. A bűn így már a cselekedet előidézése előtt megromtotta az ember szellemét. Ádám bűne megismétlődik Izrael bűnében. Isten a választott népet ugyanúgy elhalmozta jótéteményeivel, mint Ádámot. Rengeteg kiváltsággal halmozta el és arra rendelte, hogy Isten elsőszülött fia legyen. Kiszabadította őt a fáraónak és a bűn földjének rabszolgaságából, megsokasította körében csodáit. De éppen abban a pillanatban, amikor Isten megkötötte vele a szövetséget, és amikor átadta Mózesnek a Tízparancsolat tábláit, a nép azt kéri Árontól, hogy csinálj nekünk egy istent, aki előttünk jár. Egy olyan istent, akit kénye-kedve szerint vihet magával, ahelyett hogy Őt követné és parancsainak engedelmeskedne. Ahelyett, hogy Istennel járnának, azt szeretnék, hogy Isten járjon övelük. Ez engedetlenség, az Istenre való ráhagyatkozás elutasítása. Ez ismétlődik a keménynyakú nép lázadásainak mindegyikében.

Az ószövetségi próféták tanításában még jobban kirajzolódik a bűn mibenléte. Úgy fogalmaznak, hogy a bűn Isten, és a vele való személyes kapcsolat megsértése. Bár hangsúlyozzák Isten transzcendenciáját is, azt, hogy a bűnös nem sértheti meg Istent önmagában. Jeremiás prófétánál ezt olvashatjuk: A gyerekek fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok meg tésztát dagasztanak, hogy kalácsot süssenek az Eg Királynőjének; az idegen isteneknek italáldozatot mutatnak be, s ezt mind az én bosszantásomra. Vajon engem bosszantanak-e - mondja az Úr nem inkább magukat szégyenítik meg vele? (Jer 7,18-19).

Az ember, amikor Isten ellen vétkezik, saját magának árt. Isten az Ő törvényeit nem önkényű módjára a maga érdekében hozza, hanem mi

miattunk, hogy jó dolgunk legyen teljes életünkben.

A bűn nem is „sebzi” meg Istent önmagában, mégis megsebzti őt teremtményeiben, akiket szeret. Amikor Dávid megölte a hetita Uriást, hogy elvegye feleségét, Nátán próféta tudtára adja, hogy magát Istent vette semmibe, és hogy ezért bűnhődnie kell.

A próféták az emberi szeretetkapcsolatokkal írják le Isten és az ember kapcsolatát, hol atyának, hol anyának, hol hitvesnek nevezve Őt. Jézus előtt már Izajás próféta is atyának nevezi Istent, és úgy mutatja be a bűnt, mint a gyermek hálátlanságát nagyon szerető atya iránt. Szerető anyához is hasonlítja. „Így panaszkodott Sión: Elhagyott az Ur! Megfeledkezett rólam! De megfeledkezhet-e csecsemőjéről az asszony? És megtagadhatja-e szeretetét méhe szülöttétől? S még ha az megfeledkeznek is: én akkor sem feledkezem meg rólad. Izajás és Jeremiás próféta is alkalmazza Isten és ember kapcsolatára a házastársi viszony képét. A bűnt úgy mutatja be, mint a hitvestárs hűtlenségét, aki minden jöttmentnek odaadja magát, és közömbös az őt változatlan hűséggel szerető hitvese iránt.

Az ószövetségi prófétáknál a bűn a személyes kapcsolat megsértéseként, annak visszautasításaként jelenik meg. Az ember nem hagyja, hogy Isten szeresse; pedig Isten szenved attól, hogy nem szeretik; a szeretet valósággal „sebezhetővé” tette. Még inkább látjuk ezt majd az Újszövetségben. Például a tékozló fiú példabeszédében. Ez a példabeszéd igen közel áll a próféták tanításához. Az atyát megszorította fiának a távozása. Nem az atya tagadta ki fiát, mint ahogy emberek között ez gyakran megeshet, hanem a fiú szüntette meg az atyával való szeretetkapcsolatot. Az atyai házból való távozása után nem tette lehetővé tovább az atyának, hogy tevékeny szeretettel szeresse őt. Azzal sértette meg atyját, hogy megfosztotta őt fiúi jelenlététől. A Katekizmus szerint is a bűn Isten megbántása, megsértése. Ha elvetünk, elutasítunk valakit, szóba se állunk vele, kizárjuk az életünkéből, nem létezőnek tekintjük, az a legnagyobb bántás, sértés.

Egy harmadik meghatározás szerint a bűn az értelem, az igazság és a helyes lelkiismeret elleni

rossz cselekedet. A katekizmusnak ugyanez a pontja ezt még azzal egészíti ki, hogy „tett vagy szó vagy vágy az örök Törvénnyel szemben”. Isten alkotta meg a világmindenséget és az emberi életet szabályozó törvényeket, a természeti törvényeket, az erkölcsi törvényeket, az embert biológiailag, pszichésen és lelkiileg irányító törvényeket is.

A bűn ezek ellen a törvények ellen is irányul, ezek figyelmen kívül hagyása; de nemcsak cselekedet, hanem gondolat, vágy, szó vagy mulasztás is lehet. A katekizmus ugyanezen pontja szerint a bűn „az értelem, az igazság és a helyes lelkiismeret” ellen is irányul.

Isten a saját képmására teremtette az embert. Ebben benne van az, hogy értelmesnek teremtette, és szabad akarattal ruházta fel. Az ember értelmével ismeri fel az igazságokat és a törvényeket, és szabad akaratával dönt ezek mellett, vagy ellen, vagyis hogy érvényesnek tekinti-e a saját életében, vagy elutasítja ezeket.

Az eddigiekre rímél Nagy Szent Vazul bűn és erény meghatározása. „A bűnnek ez a meghatározása: az Istentől a jó cselekedetek megtételére kapott képességeinknek rossz és Isten parancsaitól eltérő használata. Ezzel szemben az erényt - amelyet az Isten megkíván tőlünk - így határozzuk meg: ezeknek a képességeinknek jó lelkiismeretből fakadó és Isten törvényei szerint való használata”.

A bűn következményei

A Teremtés könyve leírja, hogy a bűnnel Isten és az ember között minden megváltozott. Ádám és Éva közvetlen, bizalmas kapcsolatban voltak Istennel, de bűnük után elrejtőztek Isten elől a fák között. Az embertől indult el a kezdeményezés, ő nem akart többé tudni Istenről, ő menekült el előle. A paradicsomból való kiűzetés nem más, mint az ember akaratának a szentesítése, ahogyan az ember végső elítélése, a kárhozat is ennek az egyéni emberi akaratnak a szentesítése.

Ez az Istentől való elszakadás szakadást hozott létre az első emberpár között, és ez a szakadás kiterjed később az egész emberi társadalomra. Éppen hogy elkövették a bűnt és Ádám már nem vállalt közösséget feleségével, akit pedig Isten segítségül adott neki. A büntetés szentesíti ezt a szakadást. Epekedni fogsz férjed után, az meg

uralkodik rajtad. Az őszülők igazán akkor döbbenek rá bűnük következményére, miután Káin meggyilkolta Ábelt. Ettől kezdve az erőszak és az erősebb törvényének az uralma következik, amelyet egyik leszármazottjuk, Lámech vad éneke dicsőít. Lámech így szól feleségeihez: Ada és Cilla, halljátok szavamat, Lámech feleségei figyeljetelek szavamra: Leütöttem egy embert sebemért, egy ifjút sebhelyemért. Ha Káint hétszer bosszúlják meg, Lámechet hetvenhétszer.

A Biblikus Teológiai Szótár így fogalmaz: „Isten és az ember között egy harmadik személy is a színre lépett, akiről az Ószövetség nemigen beszél, kétségtelenül azért, hogy elkerülje, hogy azt egy második istennek tegyék meg, de akit a Bölcsesség az ördöggel vagy Sátánnal azonosít”. Isten halhatatlanságra teremtette az embert, és saját lényének képmásává tette. A sátán irigysége révén azonban a világba jött a halál, és akik vele tartanak, azok megtapasztalják. Napjainkban nyíltan színre lépett a Sátán, elterjedt a sátánizmus, a sátánimádás. Sokan erről nem akarnak tudomást venni, komolytalannak tekintik, de ez borzalmas pusztításokat visz végbe az emberiség és az egyének életében. Ez halálosan komoly. Világosan kell látnunk, hogy mit tanít a Biblia és az Egyház a bukott angyalokról, vagy más néven ördögökről, démonokról.

A bűn az élet ellen fordult. Elszaporodásának a mértékében csökkent az élet, míg csak a vízözön egészen meg nem szüntette. A bűnnek nagyon messzire nyúló és romboló következményeit a katekizmus részletesen bemutatja. A bűnből való szabadulás és a gyógyulás szempontjából fontos ezeknek az átélkedése.

Az eddig elmondottakat, ezeket részben kiegészítve, így foglalja össze a katekizmus. Adám és Éva azonnal elveszítették az eredeti szentséget. Félni kezdtetek Istentől, akiről egy olyan Isten torz képét alkották maguknak, aki féltékeny a maga előjogaira. „Az eredeti igazságnak köszönhető összhang megbomlott; megtört a lélek szellemi képességeinek uralma a test fölött; a férfi és a nő közötti egységben feszültségek támadtak; kapcsolataikat az ösztönösség és az uralomvágy határozta meg... A teremtéssel való összhang is összetört: a látható teremtés idegen és ellenséges

lett... Az ember miatt a teremtés a romlás rab-szolgátságába süllyedt. Végül valóság lett az a következmény is, amit az engedetlenség esetére Isten kifejezetten kilátásba helyezett: az ember „visszatér a porba, melyből vétetett”. Az emberi történelmébe belép a halál.

Az első bűn után a bűn valóságos inváziója következik: a Kain által Ábel ellen elkövetett testvérgyilkosság; általános korrupció a bűn következtében; a bűn Izrael történetében is gyakran megnyilvánul, főként mint a Szövetség Istene elleni hűtlenség és Mózes Törvényének megszegése; s még a krisztusi megváltás után is, a keresztyének között is sokféleképpen nyilvánul meg a bűn. A Szentírás és az Egyház hagyománya állandóan emlékeztet a bűn jelenlétére és egyetemes ségére az emberi történelemben.

A bűn következménye az önmagunkkal, embertársainkkal és a teremtett világgal való harmónia megbomlása. Az emberben meglévő harmónia utáni vágy rámutat arra, hogy ez a harmónia valamikor megvolt, és hogy lehetséges ma is. A kiengesztelődés alapvető célja ennek a harmóniának a visszaszerzése. A katekizmus így fogalmaz: Ami az isteni kinyilatkoztatásból kitűnik, összhangban van a tapasztalattal. Mert amikor az ember a szíve mélyébe tekint, valóban észleli, hogy hajlik a rosszra és sokféle rossz környékezi, s ezek nem származhatnak a Teremtőtől, aki jó. Az ember gyakran nem hajlandó elismerni Istent alkotójának, ezzel megtagadja létének a végső célra irányulását, egyúttal szétrombolja saját belső rendjét, valamint a többi emberhez és az egész teremtett világhoz fűződő rendezett kapcsolatát.

Bűnbánat, megtérés

Ha minden bajunk forrása a bűn, akkor azt kell kiküszöbölnünk az életünkben. A bűnre adott megfelelő válasz a megtérés. Ennek a mibenlétét szeretnénk most átélkedni először a Biblikus Teológiai Szótár megfelelő szócikke alapján.

A bűn elszakít minket Istentől. Az ember bűnös születése óta. Őszüleink bűne által a világba lépett a bűn, és azóta énünk legmélyén lakik. De nemcsak őszüleink miatt, hanem személyes felelősségünk révén is bűnösök vagyunk, ahogy Pál apostol fogalmazza, valamennyien a „bűn

rabjai”, valamennyien önként magunkra vettük a bűnös szenvedélyek igáját. Isten arra hív mindnyájunkat, hogy újra közösségre lépjünk Vele. Ha meg akarjuk szüntetni ezt az Istentől való elszakítottág állapotát, ez arra kötelez minket, hogy minél előbb megtérjünk, és azután, egész életünk során, bűnbánatot tartunk. A bibliai kinyilatkoztatásban ezért jut olyan jelentős hely a megtérésnek és a bűnbánatnak.

A Biblia szerint az elszántan Isten felé tartó ember magatartása, hogy szüntelenül keresi Istent, keresi az Ő arcát, megalázkodik előtte. Mindennek eredménye a megtérés, a gyakorlati magatartás megváltoztatása.

Isten szövetséget kötött a választott néppel. A szövetség tanításának a fényénél már a régi korban tudták az emberek, hogy a közösségnek és az egyéneknek az Istennel való kapcsolatát megszakíthatja az emberek bűne. A közösséget sújtó csapások alkalmat adtak az elkövetett bűnök tudatosítására.

Az Istennel való kapcsolat helyreállítására a korai időkben a következő módokon próbálkoztak: a felelősök megbüntetése, böjt, zsákruhákba öltözködtek, hamuba ültek, jajgatásokkal, fájda-

lomkiáltásokkal fejezték ki bűnbánatukat. A siránkozásnak és a könyörgéseknek meg voltak az előre elkészített formulái. A bűnbocsánat elnyerésére szolgáltak a különféle engesztelő áldozatok, szertartások, közös bűnvallomások. Az egyes vezetők (pl. Mózes), vagy egy próféták közbenjárásáért is folyamodtak. Az ilyen gyakorlatok érvényben maradtak végig az egész Ószövetségben.

Dávidnak meg kell vallania bűnét, hogy elvette a hetita Uriás feleségét, és megölette férjét. Bűnbánatot kell tartania, és Nátán prófeta közvetítésével el kellett fogadnia az isteni büntetést.

A próféták igehirdetésének egyik lényeges mozzanata volt a bűnbánatra való felhívás. Térjete meg mindannyian gonosz útjaitokról és gonosz tetteitekből, hogy megmaradhassatok ezen a földön, amelyet az Úr nektek és atyáitoknak adott öröktől fogva és mindörökre!

A jót keressétek, ne a rosszat, hogy éljete! Gyűlöljete a rosszat, szeresséte a jót, juttassátok diadalra az igazságot a kapuban! Talán megkegyelmez az Úr, a Seregek Istene József maradéknak.

Csak az igazi megtérés hozhatja meg az üdvösséget, a kultusz, a bűnök külsőséges megvallá-

sa önmagában véve semmi. Erről szól Izajás próféta. De kifejezi azt is, hogy ha igazi bűnbánatot tartanunk, akkor Isten teljesen megtisztít minket. Ha kiterjesztitek imára kezeteket, elfordítom szememet. Akármennyit imádkoztok is, nem hallgatók oda, mert a kezetek csupa vér. Mosdjatok meg, s tisztuljatok meg. El gonosz tetteitekkel színem előtt, ne tegyetek többé rosszat! Tanuljatok meg jót tenni: keressétek az igazságot, segítsétek az elnyomottakat, szolgáltsatok igazságot az árvának, s védelmezzétek az özvegyet. Aztán gyertek, s szállj átok velem perbe! - mondja az Úr. Ha olyanok volnának is bűneitek, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, olyanok lesznek, mint a gyapjú. Ha készséggel engedelmeskedtek, majd a föld legjavából esztek. De ha tovább is lázongtok ellenem, kard pusztít el benneteket. Igen, az Úr szája mondja ezt.

Ezekiel prófétánál feltűnik a gondolat, hogy az igazi megtérés egy új szívet és új lelket kíván az embertől. Vessetek el magatoktól minden bűnt, amit ellenem elkövettetek, szerezzetek magatoknak új szívet és új lelket! Miért is halnátok meg, Izrael háza? Nem lelem én örömet a halálban - mondja az Úr, az Isten. Térjete hát meg és éljete. Erre az új szívre és új lélekre az embernek törekednie kell, ezért fohászzkodni kell, azonban igazán Isten tudja ezt nekünk ajándékozni. Új szívet adok nektek és új lelket oltok belétek, kivesszem testetekből a kőszívet és hússzívet adok nektek. Az én telkemet oltom belétek és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint éljete és szemetek előtt tartsátok törvényeimet és hozzájuk igazodjatok. Ezt az új szívet és lelket a Megváltó fogja majd megadni. Ez az Isten parancsai szerint való életet jelent, az Ő törvényeihez való igazodást.

Ahogy a száműzetés az ószövetségi választott népnek gondviselészerű alkalmat nyújtott a bűnök tudatosítására, és az őszinte vallomásra, ugyanúgy a személyes betegségek, próbatételek számunkra is a mélyebb bűnbánatot hozhatják. Ennek szép kifejeződései a bűnbánati zsoltárok, amelyek az Egyház mai imájának is a részét alkotják. Érdekes ezeket a zsoltárokat újra meg újra kézbe venni és elimádkozni, hogy igazi bűn-

bánatot támadjon bennük, és annak nyomán valódi, egyre mélyebb megtérés, Istenre való ráhagyatkozás.

Az Újszövetség elején az előhírnök, Keresztelő János, a megtérésre való felszólítással kezdi. Lukács evangélista így foglalja össze küldetését: Izrael fiai közül sokakat megtérít Urához, Istenéhez. Keresztelő Szent János szerint mindenkinek el kell ismernie, hogy bűnös és a bűnbánat méltó gyümölcseit kell teremnie, és állapotának megfelelő új magatartást kell elsajátítania.

Jézus is megtérésre és bűnbánatra szólít. Nemcsak meghirdeti Isten országát, mint a Keresztelő, hanem el is kezdi annak a megvalósítását. Az az ember, aki bűnös voltát tudatosítja, az bizalommal fordulhat Jézushoz, mert neki hatalma van a bűnök megbocsátására. De a megtérésre való meghívás beleütközik az emberi önelégültség mindenfajta megnyilvánulásába, mint például a gazdagsághoz való ragaszkodás a gazdag ifjú esetében, vagy a farizeusok gögös magabiztossága. A megtérés akadályait külön fejezetben tárgyaljuk.

A megtérés, a bűnbánat nem egyszerű opció. Ha akarom igen, ha akarom nem. Akik nem változtatják meg magatartásukat, nem tartanak bűnbánatot, azok elpusztulnak, az történik velük, mint az evangéliumban leírt emberekkel, és a terméketlen fügefával. Épp jött néhány ember, s azokról a galileaiakról hozott hírt, akiknek vérével Pilátus áldozatuk vérével vegyítette. Erre ezt mondta: „Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösek voltak, mint a többi galileai, azért, hogy így jártak? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mind. Vagy az a tizenhét ember, akire rádólt Silóban a torony, és agyonzúzta őket, azt hiszitek, hogy bűnösek voltak, mint Jeruzsálem lakói közül bárki? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.”

Az Ószövetség teli volt mindenféle bűnbánati liturgiákkal. Jézus nem említi ilyeneket. Nála csak egy számít, a szív megtérése, amelyet nagyon jól kifejez a vámos imája: Istenem, irgalmazz nekem, bűnösnek. De nem elég ezt csak ismételtetni. Életünket az ő szeretetének új törvénye szerint

kell berendeznünk. Az igazi megtérésről példabeszédekben szól hozzánk. Ezek közül a legismeretesebb, legszívhezszólóbb a már idézett tékozló fiú példabeszéde.

Jézus apostolait is azzal küldte szét, hogy ők is a megtérésről prédikáljanak. Mennybemenetele előtt megismétli, hogy nevében bűnbánatot és megtérést kell hirdetni minden népnek.

A megtérés megpecsételése a keresztség. De a megkereszteltek ki vannak téve annak, hogy visszaesnek a bűnbe ezért szükség van továbbra is bűnbánatra. A bűnbánat szentsége, a gyónás a keresztség meghosszabbítása. Csak a bűnbánat készíti elő az embert arra, hogy szembenézzon Isten ítéletével. E felé az ítélet felé halad a történelem. Az Isten eddig szemet hunyt a tudatlanság kora felett, de most tudomására hozza az embereknek, hogy mindenütt meg kell térnie mindenkinek. Mert kiválasztott egy napot, s ezen igazságos ítéletet ül a világ fölött egy arra rendelt férfi által, aki mellett mindenki előtt tanúbizonyságot tett azzal, hogy feltámasztotta a halálból.

Bár a keresztség eltöröl minden bűnt és bünte-

tést, de nem szabadít meg a rendetlen kívánságoaktól, ezek ellen harcolnunk kell egész életünkön át.

A megtérés akadályai a szelídség hiánya

Szent Ágoston írja a nyolc boldogságot magyarázva. „Vigyázz, hogy ne a föld birtokoljon téged! Ha szelíd vagy, birtokolni fogsz; ha nem vagy szelíd, akkor téged birtokolnak. Szelíd vagy ugyanis akkor, ha nem állsz ellen Istenednek, amikor jót cselekszel, hogy ő lelje kedvét benned, ne te önmagadban. Nem kis dolog, ha neki tetszel és nem magadnak; ha ugyanis nem neki tetszel, magadnak fogsz tetszeni.”

A bizalom hiánya

Emiliáni Szent Jeromosnak szerzetestestvéreirez írt leveléből: (Velence, 1535. június 21.) Egyedül az Úrban kell bízunk Isten ugyanis, nem működik együtt azokkal, akik vonakodnak egész hitüket és reményüket egyedül belé helyezni. Teljes szeretetét pedig csak azokba önti, akik nagy hittel és reménnyel élnek, és az ilyenekkel nagy dolgokat visz végbe.

katolikusvalasz.blog.hu (2018. február 22.)

Oltáriszentség nyelvre és térdelve

Az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció prefektusa, Robert Sarah bíboros arra hívja a katolikus híveket, hogy az Oltáriszentséget fogadják nyelvre és térdelve.

Egy ebben a témában írt új könyv előszavában a bíboros azt írja: "A legalattomosabb ördögi támadás az Eucharisziába vetett hit kioltására irányul, tévedések elhíntésével és a vétel alkalmatlan módjainak elősegítésével. Valóban, a háború Mihállyal és angyalaival az egyik oldalon, Luciferrel a másikon, a hívek szíveiben folytatódik." "A Sátán célpontja a szentmise áldozata, és Jézus valóságos jelenléte az átváltoztatott ostyában." - írja Sarah bíboros.

Az új könyv, amelyet Don Federico Bortoli írt, olaszul jelent ezzel a címmel: "A kézbe áldozás gyakorlata: egy történeti, jogi és lelkipásztori áttekintés" (La distribuzione della comunione sulla mano. Profili storici, giuridici e pastorali).

Sarah bíboros, felidézve a fatimai jelenések centenáriumát, azt írja, a Béke Angyala, aki a három pástorgyerekek megjelent a Boldogságos Szűz látogatása előtt "megmutatja, hogyan kellene fogadnunk Jézus Krisztus Testét és Véréit." A prefektus bíboros ezután felidézi azokat a szentségtörő gyakorlatokat, amelyek sértik a mi Urunkat az Eucharisziában - köztük "az úgynevezett 'interkommúniót'" (ti. felekezetek közötti áldozást,

amelynek hivatalos engedélyezését a német katolikus egyházban épp ma jelentette be az ottani püspöki kar elnöke).

A bíboros ezután arról ír néhány gondolatot, hogy a valóságos jelenléte vetett hit hogyan "tudja befolyásolni azt, ahogyan az Oltáriszentséget fogadjuk - és fordítva". Sarah bíboros II. János Pál pápát és Kalkuttai Teréz anyát ajánlja, mint két olyan modernkori szentet, akiket Isten példaképpül adott az Oltáriszentség vételével kapcsolatos odaadásukban.

"Miért ragaszkodunk az állva és kézbe áldozáshoz?" Majd azt írja: az, ahogyan az Oltáriszentséget kiszolgáltadják és fogadják, "fontos kérdés, amire az Egyháznak ma reflektálnia kell".

Üzenet Medjugorjából

A Szűzanya 2018. március 2-i üzenete Mirjana Soldo által

„Drága gyermekek, hatalmas dolgot tett velem a Mennyei Atya, ahogyan teszi ezt mindazokkal, akik gyengéden szeretik, hűségesek hozzá és odaadóan szolgálják Őt. Gyermekeim, a Mennyei Atya szeret benneteket, az Ő szeretete által vagyok itt veletek. Szól hozzátok, miért nem akarjátok meglátni a jeleket?! Mellette minden könnyebb. A Vele megélt fájdalom is könnyebb, mert van hit. A hit segít a fájdalomban, hit nélkül pedig a fájdalom kétségbeeséshez vezet. A megélt és Istennek felajánlott fájdalom felemel. A Fiam talán nem fájdalmas áldozatával váltotta meg a világot? Én édesanyjaként vele voltam a fájdalomban és a szenvedésben úgy, ahogyan mindnyájatokkal vagyok. Gyermekeim, veletek vagyok az életben, a fájdalomban, a szenvedésben, az örömben és a szeretetben. Ezért reméljétek. A remény megérteti, hogy itt élet van. Gyermekeim, szólok hozzátok, hangom lelketekhez beszél, szívem szívetekhez szól. Szeretetem apostolai, ó mennyire szeret benneteket édesanyjai szívem. Mily sok dologra szeretnék megtanítani titeket! Édesanyjai szívem, mennyire szeretné, hogy teljesek legyetek, de csak akkor lehettek azok, amikor egységben lesz bennetek a lélek, a test és a szeretet. Mint gyermekeimet kérlek benneteket, sokat imádkozzatok az Egyházzért és szolgálaiért - pástoraitekért, hogy az Egyház olyan legyen, amilyennek Fiam szeretné, tiszta, mint a forrásvíz és telve szeretettel. Köszönöm nektek."

Mária, Béke és Kiengesztelődés Királynője, könyörögj értünk és az egész világot!

Pünkösdhétfő „Mária, az Egyház Anyja” ünnepe – Ferenc pápa rendelete szerint

A Szentszék március 3-án tette közzé az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció erről szóló dekrétumát, amelyet Robert Sarah bíboros, a kongregáció prefektusa, valamint titkára, Arthur Roch érsek írt alá 2018. február 11-én, a Lourdes-i Szűzanya első megjelenésének 160. évfordulóján. Ferenc pápa döntésének megfelelően a kongregáció elrendelte a Boldogságos Szűz Mária, az egyház anyja emléknapjának beiktatását a Római Általános Kalendáriumba.

Ez a tisztelet járuljon hozzá az egyház anyai érzékének növekedéséhez.

A dekrétum rámutat Mária spirituális anyaságának jelentőségére, amely kezdetektől fogva jelen volt az egyház életében. Az Anya, aki a kereszt mellett állt (vö. Jn 19,25), elfogadta a Fiú szeretet-végrendeletét és a szeretett tanítvány személyén keresztül minden embert, mint olyan gyermeket fogadott be, akiket újjá kell teremteni az isteni életre. Mária ekkor szeretettel teljes dajkája lett az egyháznak, amelyet Krisztus, kiadva Lelkét, a kereszten hozott létre. Krisztus ugyanakkor a szeretett tanítványban minden tanítványt kiválasztott, hogy Anyját gyermeki szeretettel fogadják be.

Mária tisztelete már jelen van az egyházban az első Pünkösöd óta

A születő egyház gondos vezetőjeként, Mária már a Cenákulumban megkezdte anyai küldetését. Együtt imádkozott az apostolokkal, várakozva a Szentlélek eljövételére (vö. ApCsel 1,14). A Dekrétum hangsúlyozza, hogy Mária „egyidejűleg Anyja Krisztusnak, Isten Fiának és misztikus testének, vagyis az egyháznak”. Ez a cím már jelen volt az „egyházi érzékben” Szent Ágostontól kezdve. Az évszázadok során a keresztény ajtosság Máriaat olyan egyenértékű címekekkel tisztelte, mint a tanítványok, a hívek, a hívők Anyja, mindazok Anyja, akik újjászületnek Krisztusban, valamint „az egyház Anyja”.

VI. Pál pápa nyilvánította ki, hogy Mária „az egyház Anyja”

Mindebből világosan következik, hogy Boldog VI. Pál pápa, 1964. november 21-én, a II. Vatikáni Zsinat harmadik ülészakának bezárásakor milyen alapokra helyezve nyilvánította ki a Boldogságos Szűz Máriaat „az egyház, vagyis az egész keresztény nép, mind a világi hívek, mind a Lelkipásztorok Anyjának”. Egyben elrendelte, hogy „az egész keresztény nép egyre nagyobb tisztelettel adózzon Isten Anyjának ezzel a végtelenül gyöngéd névvel”.

„Mária, az egyház Anyja” ünnepe egyetemes és kötelező a római szertartású egyházban

Az Apostoli Szentszék 1975-ben, a kiengesztelődés szentéve alkalmából javasolta a „Mária, az egyház Anyja” tiszteletére bemutatott votív szentmisét, amelyet később beiktattak a Római Misekönyvbe. Az évek során jóváhagyták az „Egyház Anyja” ünnep beiktatását egyes országok, mint Lengyelország és Argentína liturgikus naptárába. Szent II. János Pál akaratóból 1980 óta a Lorétói Litániában a Szűzanyát, mint az egyház Anyját tiszteljük. Most „Mária, az egyház Anyja” ünnepe egyetemes és kötelező lesz az egész római szertartású egyházban.

Az ünnep segítse elő keresztény életünk növekedését

Sarah bíboros, az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció prefektusa annak a reményének adott hangot a dekrétumban, hogy ez az ünnep, amely kiterjed az egész egyházra, emlékezteti majd Krisztus minden tanítványát arra, hogy ha növekedni akarunk Isten szeretetében, akkor életünket hozzá kell kapcsolnunk a három misztériumhoz: a Kereszthez, a Szentostyához (Oltáriszentséghez) és Szűz Máriaához, a Megváltó és a megváltottak Anyjához. Ezt a három misztériumot Isten adta a világnak, hogy megtermékenyítse és megszentelje lelki életünket és elvezessen bennünket Jézus Krisztushoz.

(forrás: Vatikáni Rádió)

Hirdetések

- Szent József tiszteletére kilencedet kezdünk március 11-én, vasárnap du. 5 órakor, hétköznaponként fél 6-kor.
- A hosszú hétvége miatt március 15-16-án, csütörtökön és pénteken elmarad az egész napos szentségimádás.
- A húsvéti ünnepre való felkészülésként gyónási lehetőséget biztosítunk minden héten már csütörtökön és pénteken is 17.45-től és a misék alatt.
- Március 25-i Gyümölcsoltó Boldogasszony

ünnepe – liturgikus előírás szerint – átkerül április 9-re, hétfőre.

- Nagycsütörtökön és nagypénteken este 6 órakor kezdődnek a szertartások, nagypénteken du. 3 órakor keresztút, nagyszombaton egész napos Szent Sír látogatás, a húsvéti vigília este 8 órakor kezdődik tűzszenteléssel.

Ezekon a napokon a szertartás alatt már nem lesz gyóntatás.

Ételszentelés nagyszombaton a szertartás végén, illetve húsvét vasárnap a reggeli fél 8-as szentmise után lesz.

Imádság

Josef Ratzinger: Húsvéti imádság

Urunk, Jézus Krisztus, te a halál sötétségébe elküldted világosságodat. A legmélyebb magány örvényében most és mindenkor szereteted elrejtett hatalma lakik, s titkaid közepette a megváltottak allelujáját énekelhetjük.

Add meg nekünk a hit alázatos egyszerűségét, mely nem hagy tévelyegni minket, s ha a sötétség és az elhagyatottság óráiba hívsz, amikor minden bizonytalannak látszik, adj abban az időben is, amikor ügyed halálküzdelmet vív, elegendő fényt, hogy téged el ne veszítsünk, elegendő fényt, hogy másoknak is fény lehessünk, azoknak, akik még jobban rászorulnak erre.

Hadd világítson be húsvéti örömöd titka, mint a hajnalfény, napjainkba, hadd legyünk igazán húsvéti emberek a történelem nagyszombatjain. Add, hogy a világos és a sötét napokban egyaránt, a mai időnkben is, vidáman járjuk utunkat, eljövendő dicsőséged felé. Amen.

Plébánia iroda nyitva tartása:

Hétfő: 8.00-11.00 és 14.00-16.00
 Kedd: 8.00-11.00 és 14.00-16.00
 Szerda: 8.00-11.00 és 14.00-16.00
 Csütörtök: 8.00-11.00 és 14.00-18.00
 Péntek: 8.00-11.00
 Telefon: +36 (92) 315-143
 E-mail: zala@ferencesekzeg.hu
 web: www.ferencesekzeg.hu

Ferenc és Testvérei

A zalaegerszegi Ferences Plébánia havilapja

Cím: 8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 1.

Felelős Kiadó: Fr. Ocsovai Grácián OFM

Grafikai szerkesztés, kivitelezés:
 Szulyovszky Endre EV.

Megjelenik minden hónap második vasárnapján.

Ára: 200 Ft